

Informatívne konsolidované znenie k článku I návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Čl. I

Zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.

§ 1

Účel zákona

Účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu,^{1f)} v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu,¹⁾ oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti^{1aaa)} (ďalej len "protispoločenská činnosť") alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu,^{1aab)} a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

§ 2

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na ~~priznanie~~ poskytnutie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

§ 3

Pôsobnosť zákona

(1) ~~Tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci~~ Tento zákon sa vzťahuje na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a poskytovanie právnej pomoci prostredníctvom Centra právnej pomoci (ďalej len „centrum“)

a) v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“),

b) v cezhraničných sporoch v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach a v rodinnoprávných veciach,

c) v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu a v týchto veciach aj v

konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky,

d) v konaní súvisiacom s oznamovaním protispoločenskej činnosti podľa osobitného predpisu^{1aab}).

~~d) osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu^{1aab}) v konaniach súvisiacich s podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.~~

(2) Za podmienok ustanovených týmto zákonom sa právna pomoc vo vnútroštátnych sporoch poskytuje všetkým fyzickým osobám; v cezhraničných sporoch iba fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko alebo obvyklý pobyt na území členského štátu. V azylových veciach sa právna pomoc podľa tohto zákona poskytuje fyzickým osobám, ktorým vzniklo právo na poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci podľa § 24a. V konaní o administratívnom vyhodení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu sa právna pomoc poskytuje fyzickým osobám za podmienok ustanovených v § 24c.

(3) Za podmienok uvedených v medzinárodnej zmluve, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe vzájomnosti vyhlásenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa osobitného predpisu^{1a}) sa na účely konania na súde Slovenskej republiky poskytuje právna pomoc podľa tohto zákona aj občanovi zmluvnej strany medzinárodnej zmluvy alebo osobe, ktorá má na území zmluvnej strany obvyklý pobyt, alebo osobe, ak predmet konania na súde Slovenskej republiky priamo súvisí s predchádzajúcim obvyklým pobytom osoby na území Slovenskej republiky.

(4) Týmto zákonom nie je dotknuté poskytovanie právnych služieb podľa osobitného predpisu.^{1aa})

§ 4

Vymedzenie pojmov

~~(1)~~ Na účely tohto zákona je

a) právnou pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie^{1ab}) spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených,

b) cezhraničným sporom

1. spor, v ktorom strana sporu žiadajúca o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona má obvyklý pobyt v Slovenskej republike, a súd, ktorý vo veci koná (ďalej len „príslušný súd“), má sídlo v inom členskom štáte Európskej únie ako v Slovenskej republike, alebo ide o rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v inom členskom štáte Európskej únie,

2. spor, v ktorom strana sporu žiadajúca o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona má bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte Európskej únie ako v Slovenskej republike a príslušný súd je v Slovenskej republike, alebo ide o rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v Slovenskej republike,

c) azylovou vecou konanie, v ktorom fyzická osoba žiadajúca o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona je

1. žiadateľom o udelenie azylu na území Slovenskej republiky,^{1b})

2. azylant,^{1c})

3. cudzinec, ktorému sa poskytnú doplnková ochrana,^{1d})

4. cudzinec v konaní o odovzdaní do iného štátu,^{1da})

5. cudzinec žiadajúci o poskytnutie dočasného útočiska,^{1db)}

6. odídenec.^{1dc)}

- d) konaním o administratívnom vyhostení, konaním o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny a konaním o zaistení žiadateľa o udelenie azylu konanie podľa osobitného predpisu,¹⁾
- e) členským štátom členský štát Európskej únie okrem Dánska,
- f) oprávnenou osobou fyzická osoba, ktorej bol po preukázaní splnenia podmienok podľa tohto zákona priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci právoplatným rozhodnutím **centra** ~~Centra právnej pomoci~~,
- g) zahraničnou oprávnenou osobou fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky ustanovené týmto zákonom na vznik nároku na poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore a tento nárok jej bol priznaný právoplatným rozhodnutím **centra** ~~Centra právnej pomoci~~,
- h) tuzemskou oprávnenou osobou fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt v Slovenskej republike a žiada o poskytnutie právnej pomoci v inom členskom štáte, v ktorom príslušný súd koná o cezhraničnom spore,
- i) materiálnou núdzou stav, keď fyzická osoba je ~~poberateľom dávky a príspevkov k dávke členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc~~ v hmotnej núdzi,^{1e)} alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje ~~1,6-násobok~~ **2,1-násobok** sumy životného minima²⁾ a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

~~(2) Do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „žiadateľ“), sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima; 2a) to neplatí, ak sú spoločne posudzované fyzické osoby účastníkmi sporu v súdnom konaní s protichodným postavením.~~

Poznámky pod čiarou k odkazom 1db a 1dc znejú:

^{1db)} § 29 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. v znení zákona č. 55/2022 Z. z.

^{1dc)} § 2 písm. j) zákona č. 480/2002 Z. z. v znení zákona č. 692/2006 Z. z.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1e znie:

^{1e)} **Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.** ~~Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.~~

~~2a) § 3 zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.~~

§ 5

Centrum

právnej pomoci

(1) Centrum sa zriaďuje ako štátna rozpočtová organizácia,³⁾, ktorá poskytuje právnu pomoc podľa tohto zákona svojimi zamestnancami, určenými advokátmi a mediátormi. Centrum je príslušné na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v rozsahu svojej pôsobnosti podľa § 3. Zriaďuje sa Centrum právnej pomoci (ďalej len „centrum“) ako štátna rozpočtová organizácia, 3) ktorá poskytuje právnu pomoc podľa tohto zákona svojimi zamestnancami, určenými advokátmi a mediátormi.

(2) Centrum je zapojené finančnými vzťahmi na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva, ktoré vykonáva funkciu jeho zriaďovateľa.

(3) Podrobnosti o organizácii centra upravuje štatút, ktorý schvaľuje ministerstvo.

(4) Sídlo centra je Bratislava.

(5) Centrum vypracúva a na svojom webovom sídle zverejňuje

a) k 28. februáru každého kalendárneho roka výročnú správu centra za predchádzajúci kalendárny rok; výročná správa obsahuje najmä vyhodnotenie dostupnosti právnej pomoci, zhodnotenie kvality poskytovanej právnej pomoci, údaje o počte žiadateľov **o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „žiadateľ“)** informácie o úspešnosti konania a informácie o hospodárení centra,

b) každé dva roky k 30. júnu koncepciu činnosti centra na obdobie nasledujúcich dvoch rokov; koncepcia je východiskovým programovým dokumentom centra a minister ju predkladá na schválenie vláde Slovenskej republiky.

~~(5) Centrum riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého na funkčné obdobie troch rokov vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“).~~

(6) Centrum zabezpečuje primeranú a rovnomernú dostupnosť svojich služieb na celom území Slovenskej republiky spravidla prostredníctvom kancelárií centra.

§ 5a

Rada Centra právnej pomoci

(1) Rada Centra právnej pomoci (ďalej len „rada“) je orgán, ktorý sa v rozsahu ustanovenom týmto zákonom podieľa na činnosti centra.

(2) Rada má šesť členov, ktorých vymenúva a odvoláva minister **spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“)**. Členmi rady sú zástupca Slovenskej advokátskej komory, zástupca Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, zástupca verejného ochrancu práv, zástupca Slovenského národného strediska pre ľudské práva a dvaja zástupcovia ministerstva. Na účel vymenovania zástupcov navrhne predseda Slovenskej advokátskej komory, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, verejný ochranca práv a výkonný riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva ministromi vždy po troch kandidátoch na člena rady.

(3) Rada na návrh riaditeľa prerokúva a prijíma stanoviská

a) k výročnej správe centra predloženej riaditeľom,

b) ku koncepcii činnosti centra predloženej riaditeľom a

c) k úhrade peňažných prostriedkov na účely podľa § 5b ods. 6.

(4) Rada zasadá najmenej dvakrát ročne. Rokovanie rady zvoláva a vedie riaditeľ centra. Podrobnosti o organizácii a činnosti rady upravuje štatút centra.

§ 5aa

Riaditeľ

(1) Centrum riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého na funkčné obdobie piatich rokov vymenúva a odvoláva minister na základe výsledkov výberového konania, ktoré vyhlasuje podľa potreby ministerstvo.

(2) Za riaditeľa môže byť vymenovaná fyzická osoba, ktorá

a) je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,

b) je bezúhonná,

c) získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike^{3a)} alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou; ak fyzická osoba získala vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získala vzdelanie v študijnom odbore právo.

(3) Výkon funkcie riaditeľa zaniká

a) uplynutím funkčného obdobia,

b) vzdaním sa funkcie,

c) odvolaním z funkcie,

d) skončením pracovného pomeru,

e) smrťou alebo

f) vyhlásením za mŕtveho.

(4) Minister môže odvolať riaditeľa, ak mu jeho zdravotný stav dlhodobo, najmenej počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať túto funkciu.

(5) Minister riaditeľa odvolá, ak

a) prestane spĺňať niektorý z predpokladov podľa odseku 2 písm. a) alebo b), alebo

b) bez vážnych dôvodov napriek opätovnému písomnému upozorneniu po dobu dlhšiu ako dva mesiace neplní úlohy a povinnosti, ktoré mu vyplývajú z jeho funkcie.

(6) Po zániku funkcie riaditeľa minister poverí zastupovaním funkcie riaditeľa do dňa vymenovania nového riaditeľa právnik centra.

§ 5ab

Právnik centra

Právnikom centra môže byť fyzická osoba, ktorá

a) je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,

b) je bezúhonná,

c) získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike^{3a)} alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou; ak fyzická osoba získala vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získala vzdelanie v študijnom odbore právo.

§ 5ac

Bezúhonnosť

Za bezúhonného podľa § 5aa ods. 2 písm. b) a § 5ab písm. b) sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti poskytne fyzická osoba údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.^{3b)} Údaje podľa tretej vety ministerstvo

bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

Poznámky pod čiarou k odkazom 3a a 3b znejú:

^{3a)} § 2 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{3b)} § 12 ods. 4 písm. a) zákona č. 192/2023 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Poskytnutie právnej pomoci

§ 5b

(1) O forme poskytnutia právnej pomoci rozhoduje centrum, prihliada pritom na okolnosti prípadu a účelnú ochranu práv oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby.

(2) Oprávnenú osobu alebo zahraničnú oprávnenú osobu v príslušnom konaní pred súdom zastupuje advokát, ktorého určí centrum zo zoznamu podľa osobitného predpisu,⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. Proti rozhodnutiu podľa prvej vety sa advokát nemôže odvolať; ustanovenia osobitného predpisu^{1aa)} tým nie sú dotknuté.

(3) Ak vec preukázateľne neznesie odklad alebo ak pre osobitné pomery na strane oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby je zastupovanie centrom najvhodnejšou formou poskytnutia právnej pomoci, oprávnenú osobu alebo zahraničnú oprávnenú osobu môže v príslušnom konaní pred súdom zastupovať centrum; to neplatí, ak ide o vec, v ktorej sa vyžaduje zastúpenie advokátom.^{4a)}

(4) Ak je to účelné a z okolností prípadu je zrejmé, že k vyriešeniu právneho sporu, ktorého účastníkom je oprávnená osoba alebo zahraničná oprávnená osoba, by mohlo dôjsť mediáciou, centrum navrhne oprávnenej osobe alebo zahraničnej oprávnenej osobe mediáciu a so súhlasom oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby a mediátora určí mediátora; ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu vhodné, určí centrum mediátora až po získaní súhlasu druhej strany sporu.^{4b)} Proti rozhodnutiu podľa prvej vety sa mediátor nemôže odvolať.

(5) Centrum zabezpečuje poskytnutie právnej pomoci najmä formou právneho poradenstva vo veciach, v ktorých nebol podaný návrh na začatie konania pred súdom a predbežné poskytnutie právnej pomoci podľa § 11. Ak je zrejmé, že riešenie právnej otázky je neoddeliteľné od riešenia sociálneho alebo psychologického problému, centrum poskytne žiadateľovi základné informácie o inštitúciach, ktoré poskytujú potrebné poradenstvo. Pri poskytovaní právnej pomoci centrum spolupracuje najmä s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(6) Ak ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, môže riaditeľ po predchádzajúcom stanovisku rady rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci **fyzickým** osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona z prostriedkov centra.

(7) Vo veciach podľa § 5b ods. 2, ak ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, na základe odôvodnenej žiadosti advokáta, môže

riaditeľ rozhodnúť o úhrade preddavku na odmenu za právne zastupovanie určenému advokátovi do 45 dní od doručenia žiadosti o úhradu preddavku na odmenu za právne zastupovanie a to po predchádzajúcom stanovisku rady; preddavok na odmenu za právne zastupovanie určenému advokátovi nesmie byť vyšší ako 50% paušálnej odmeny za právne zastupovanie, na ktorú by mal určený advokát nárok podľa § 15 ods. 2. Ak ide o poskytnutie právnej pomoci s finančnou účasťou podľa § 6a, preddavok na odmenu za právne zastupovanie advokátovi sa neuhrádza. Ak riaditeľ rozhodne o neuhradení preddavku na odmenu za právne zastupovanie určenému advokátovi, bezodkladne o tom určeného advokáta upovedomí aj s odôvodnením. Na rozhodovanie riaditeľa o preddavku na odmenu za právne zastupovanie sa nevzťahuje správny poriadok.¹⁶⁾

§ 5c

Právna pomoc podľa tohto zákona zahŕňa aj

- a) ustanovenie tlmočníka, ak je to potrebné,
- b) zabezpečenie prekladu dokladov vyžadovaných súdom alebo príslušným orgánom, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie vo veci,
- c) náhradu nevyhnutných cestovných nákladov zahraničnej oprávnenej osoby, ktoré vznikli v súvislosti s jej cestou z miesta bydliska alebo obvyklého pobytu v členskom štáte do sídla príslušného súdu, ak je jej prítomnosť pred príslušným súdom z dôvodov zabezpečenia rovnosti účastníkov konania alebo vzhľadom na zložitosť prípadu podľa rozhodnutia príslušného súdu nevyhnutná.

§ 5d

(1) Zamestnanci centra sa môžu zúčastňovať úkonov právnej pomoci vykonávaných centrom určenými advokátmi a mediátormi, ak o to oprávnená osoba alebo zahraničná oprávnená osoba výslovne požiadala; zamestnanec centra sa považuje za osobu prizvanú mediátorom podľa osobitného zákona.^{4b)} Zamestnanec však nie je oprávnený zasahovať do poskytovania právnej pomoci advokátom alebo do výkonu mediácie.

(2) Ak existujú dôvodné pochybnosti o kvalite právnej pomoci alebo o poskytovaní právnej pomoci v záujme ochrany práv oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby, centrum môže na žiadosť oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby rozhodnúť o zmene v osobe advokáta alebo mediátora; centrum rozhodne o zmene vždy, ak oprávnená osoba alebo zahraničná oprávnená osoba preukáže nečinnosť advokáta alebo mediátora alebo ich vzťah k protistrane. Proti rozhodnutiu o zmene v osobe advokáta alebo mediátora sa advokát alebo mediátor nemôže odvolať.

Vnútroštátne spory

§ 6

Podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti

(1) Fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje ~~1,4~~**1,8**-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾ a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu ~~minimálnej mzdy⁵⁾~~ **2,1-násobku sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾** okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

(2) Podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

⁵⁾ ~~Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.~~

§ 6a

Podmienky na poskytnutie právnej pomoci s finančnou účasťou

(1) Ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,8-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾ a súčasne nepresahuje 2,1-násobok sumy životného minima, a fyzická osoba si nemôže využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 25 % paušálnej odmeny podľa osobitného predpisu;^{5a)} splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

~~(1) Ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾ a súčasne nepresahuje 1,6 násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu;^{5a)} splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.~~

(2) Za podmienok podľa odseku 1 sa oprávnená osoba podieľa aj na úhrade odmeny mediátora, ktorá by mu patrila podľa osobitného predpisu,^{5b)} ak by sa uzavrela dohoda, ktorá je výsledkom mediácie.

(3) Výšku finančnej účasti oprávnenej osoby pre konanie na súde v prvom alebo vyššom stupni podľa odseku 1 a výšku finančnej účasti oprávnenej osoby podľa odseku 2 určuje centrum rozhodnutím vydaným bezodkladne po tom, čo nastane dôvod na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona; súčasťou rozhodnutia môže byť aj splátkový kalendár. Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

(4) Oprávnená osoba uhrádza výšku finančnej účasti na účet advokáta, mediátora alebo centra, a to podľa formy poskytovanej právnej pomoci. Povinnosť úhrady finančnej účasti oprávnenej osoby zaniká splnením, a to aj pre prípad zmeny v osobe advokáta alebo mediátora podľa § 5d **ods. 2.**

§ 6b

(1) Ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, môže centrum v prípadoch podľa § 6a ods. 1 poskytnúť právnu pomoc aj bez úhrady finančnej účasti.

(2) Ak príjem fyzickej osoby presahuje 2,1-násobok sumy životného minima a súčasne nepresahuje 4,7-násobok sumy životného minima a fyzická osoba si nemôže využívanie

právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, centrum môže poskytnúť právnu pomoc pri splnení podmienky finančnej účasti oprávnenej osoby vo výške 35 % paušálnej odmeny podľa osobitného predpisu;^{5a)} splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté.

~~(2) Ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.~~

(3) Centrum pri rozhodovaní o nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 alebo odseku 2 prihliada najmä na skutkový stav veci a okolnosti prípadu, ktorý je predmetom rozhodovania o nároku na poskytovanie právnej pomoci, sociálnu situáciu žiadateľa, jeho zdravotný stav, ohrozenie stratou bývania, možnosť ohrozenia diskrimináciou alebo nerovnakým zaobchádzaním, alebo iné zraniteľné postavenie žiadateľa.

(4) Pri skúmaní primeraných okolností žiadanej právnej pomoci je žiadateľ povinný centru poskytnúť nevyhnutne potrebné doklady o sociálnej situácii a ekonomickej situácii žiadateľa, prípadne poskytnúť ďalšie doklady, ktorými je možné preukázať odôvodnenosť poskytnutia právnej pomoci. Centrum na účely preukázania dôvodnosti poskytnutia právnej pomoci spracúva doklady len v rozsahu a spôsobom, ktorý je nevyhnutný na posúdenie právneho nároku žiadateľa, a to za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci s prihliadnutím na šesť kalendárnych mesiacov pred jej podaním; to platí aj pri prehodnotení trvania nároku na poskytnutie právnej pomoci.

§ 7

Posudzovanie materiálnej núdze

(1) Na účely tohto zákona sa za príjem fyzickej osoby považuje príjem fyzickej osoby podľa osobitného predpisu⁶⁾ po odpočítaní

- a) poistného na verejné zdravotné poistenie,
- b) poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity,
- c) príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie, ktorý platí zamestnávateľ za zamestnanca podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- d) preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb a
- e) ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmov fyzických osôb.⁶⁾

(2) Na účely tohto zákona sa za príjem fyzickej osoby považuje aj

- a) príjem oslobodený od dane z príjmov fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,⁶⁾ okrem prijatej náhrady škody, náhrady nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku alebo plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platby prijatej ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu,
- b) suma vreckového pri zahraničnej pracovnej ceste do výšky 40 % nároku na stravné ustanovené osobitným predpisom,⁸⁾
- c) náhrada niektorých výdavkov zamestnanca do výšky ustanovenej osobitným predpisom,⁹⁾

d) iné peňažné plnenie od tretej osoby.

(3) Na účely určenia hraníc materiálnej núdze sa za príjem nepovažujú

- a) pomoc v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu,^{1e)}
- b) jednorazové štátne sociálne dávky poskytnuté podľa osobitných predpisov,¹⁰⁾
- c) príspevky na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa; okrem opakovaného príspevku náhradnému rodičovi,¹¹⁾
- d) prídavok na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa alebo dávky toho istého druhu vyplatené v inom členskom štáte Európskej únie, v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo vo Švajčiarskej konfederácii najviac vo výške prídavku na dieťa ustanovenej osobitným predpisom,¹²⁾
- e) peňažné príspevky občanov s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ich ťažkého zdravotného postihnutia okrem príspevku za opatrovanie, ak osobitný predpis neustanovuje inak,¹³⁾
- f) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- g) jednorazový príspevok podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- h) štipendiá, okrem štipendia poskytovaného študentovi v doktorandskom študijnom programe v dennej forme štúdia podľa osobitného predpisu,^{14a)}
- i) príspevok na stravu podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾
- j) resocializačný príspevok podľa osobitného predpisu,^{15a)}
- k) 13. dôchodok poskytovaný podľa osobitných predpisov,^{15b)}
- l) finančný príspevok, jednorazové odškodnenie pozostalých a naturálne náležitosti poskytované v súvislosti s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa osobitného predpisu,^{15c)}
- m) jednorazový príspevok za výkon mimoriadnej služby, motivačný príspevok, naturálne náležitosti, náhrada cestovného a jednorazové odškodnenie pozostalých poskytované v súvislosti so zaradením do aktívnych záloh podľa osobitného predpisu,^{15d)}
- n) zvýšenie prídavku na dieťa podľa osobitného predpisu,^{15e)}
- o) jednorazový doplatok k starobnému dôchodku podľa osobitného predpisu,^{15f)}
- p) príjem zo závislej činnosti vykonávanej na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru uzatvorenej počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu, ktorej predmetom je realizovanie opatrení prijatých na riešenie mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu,
- q) rodičovský dôchodok,^{15g)}
- r) zvýšenie prídavku na dieťa za kalendárny mesiac, v ktorom nezaopatrené dieťa prvýkrát nastúpilo do prvého ročníka základnej školy, podľa osobitného predpisu,^{15h)}
- s) tehotenské podľa osobitných predpisov,¹⁵ⁱ⁾
- t) príspevok na zvýšenú splátku úveru na bývanie podľa osobitného predpisu.^{15j)}
- u) príspevok na starostlivosť o dieťa,^{15k)}
- v) nevyhnutná okamžitá pomoc poskytnutá obcou podľa osobitného predpisu,^{15l)}
- w) dotácia na podporu humanitárnej pomoci a dotácia poskytnutá iným orgánom štátnej správy, ktorá je určená na riešenie mimoriadnej krízovej situácie,
- x) príjem žiaka strednej školy a študenta vysokej školy, ktorí sú nezaopatreným dieťaťom a študujú dennou formou štúdia, získaný za 12 mesiacov, ak tento príjem neprevyšuje 3-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu,^{15m)}

- y) príspevky poskytované v súvislosti s aktívnymi opatreniami na trhu práce¹⁵ⁿ⁾ okrem príspevku poskytovaného v rámci projektu alebo programu na podporu opätovného začlenenia a udržania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, ktorý bol členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, na trhu práce,^{15o)}
- z) finančná podpora alebo finančný príspevok z prostriedkov nadácií, občianskych združení, neziskových organizácií a neinvestičných fondov získané v bežnom roku najviac do výšky 12-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu^{15m)} a nepeňažné plnenia určené na podporu a posilnenie účinkov pomoci v hmotnej núdzi získané v bežnom roku,
- aa) príjem za poskytnutie údajov pre štatistiku rodinných účtov, ktoré vykonáva Štatistický úrad Slovenskej republiky,
- ab) odmena za produktívnu prácu žiaka a hmotné zabezpečenie žiaka,^{15p)}
- ac) odmena za výkon funkcie člena a zapisovateľa volebnej komisie a príjem za výkon činnosti asistenta sčítania pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov,
- ad) vrátený preplatok dane z príjmov a preplatok na preddavkoch na daň z príjmov v sume najviac 50 eur,
- ae) vrátený preplatok na poistnom na verejné zdravotné poistenie v sume najviac 50 eur,
- af) suma zvýšenia dôchodkovej dávky podľa osobitného predpisu^{15q)} za obdobie od 1. januára do dňa, ktorý predchádza výplatnému termínu splátky dôchodkovej dávky v januári,
- ag) materiálne zabezpečenie dobrovoľníka podľa osobitného predpisu,^{15r)}
- ah) opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančného charakteru,^{15s)}
- ai) výživné uhradené povinnou osobou vo výške sumy náhradného výživného,^{15t)} ktoré je člen domácnosti povinný vrátiť,
- aj) suma výživného určená na tvorbu úspor,^{15u)}
- ak) príspevok za ubytovanie odídencu,^{15v)}
- al) príjem z platenia úhrady za poskytovanie služby na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života formou starostlivosti o dieťa v detskej skupine.^{15w)}
- am) jednorazový príspevok,^{15x)}
- an) integračný príspevok,^{15y)}
- ao) jednorazová dávka v hmotnej núdzi.^{15z)}

(4) Do príjmu žiadateľa podľa odsekov 1 a 2 sa započítava

- a) u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem, príjem jej manžela alebo príjem inej fyzickej osoby žijúcej s ňou v domácnosti,^{15za)}
- b) u rodičov nezaopatreného dieťaťa^{15zb)} príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,
- c) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti; ak nezaopatrené dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem nezaopatreného dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,
- d) u zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem,
- e) u plnoletého samostatne posudzovaného nezaopatreného dieťaťa, ktoré sa na účely posudzovania materiálnej núdze považuje za plnoletú fyzickú osobu, jeho príjem.

(5) Do príjmu žiadateľa a oprávnenej osoby sa nezapočítava príjem spoločne posudzovanej fyzickej osoby, ktorá je účastníkom sporu v súdnom konaní s protichodným postavením.

(6) Príjem sa na účely tohto zákona zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci s prihliadnutím na šesť kalendárnych mesiacov pred jej podaním.

(7) Za majetok podľa tohto zákona sa považuje hnutel'ná vec a nehnuteľná vec, a ak to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty okrem majetku, ktorý sa za majetok nepovažuje podľa osobitného predpisu;^{1e)} ak je fyzická osoba členom domácnosti, ktorej členovi sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, majetok fyzickej osoby sa nezisťuje.

(8) Príjem a majetok oprávnenej osoby sa prehodnocuje po 12 mesiacoch od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa jej prvý raz priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, a následne každých ďalších 12 mesiacov, a to aj v prípade, ak jej je poskytovaná právna pomoc vo viacerých právnych veciach.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 7 až 14, 15 až 15zb znejú:

⁷⁾ Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 13 a 14 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ Zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Napríklad zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ Zákon č. 410/2004 Z. z. o vyplatení jednorazového príspevku poberateľovi dôchodku v roku 2004 a o zmene zákona o životnom minime.

¹⁵⁾ § 64 ods. 1 písm. b) zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

^{15a)} § 70 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení zákona č. 231/2019 Z. z.

^{15b)} § 78e zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 87/2024 Z. z.

§ 77a až 77d zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 87/2024 Z. z.

^{15c)} § 32 až 38 zákona č. 378/2015 Z. z. o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{15d)} § 14c ods. 1 písm. a), c) a d), § 14h a 19b zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{15e)} § 8 ods. 1 druhá veta zákona č. 600/2003 Z. z. v znení zákona č. 226/2019 Z. z.

^{15f)} § 293fg zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 275/2020 Z. z.

^{15g)} § 66b zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 352/2022 Z. z.

^{15h)} § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 600/2003 Z. z. v znení zákona č. 397/2022 Z. z.

¹⁵ⁱ⁾ § 9a zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 426/2020 Z. z.

§ 47a až 47c zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 426/2020 Z. z.

15j) Zákon č. 526/2023 Z. z. o pomoci pri splácaní úveru na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

15k) Zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15l) § 3 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

15m) § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15n) Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15o) § 54 ods. 3 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. v znení zákona č. 65/2023 Z. z.

15p) § 26 a § 27 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

15q) § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15r) § 6 ods. 2 písm. d) zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 50/2023 Z. z.

15s) § 64, 65, 69 a 70 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15t) Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005

Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15u) § 63 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

15v) § 36a zákona č. 480/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15w) § 32a ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 199/2022 Z. z.

15x) § 28 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z.

15y) § 28 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z. z.

15z) § 17 zákon č. 417/2013 Z. z.

15za) § 115 Občianskeho zákonníka.

15zb) § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 7

Posudzovanie materiálnej núdze

~~(1) Za príjem podľa tohto zákona sa považujú príjmy fyzických osôb podľa osobitného predpisu⁶⁾ po odpočítaní~~

~~a) poistného na verejné zdravotné poistenie,~~

~~b) poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti,~~

~~c) preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb a~~

~~d) ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmov fyzických osôb.⁶⁾~~

~~(2) Za príjem podľa tohto zákona sa považujú aj~~

~~a) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,⁶⁾ okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu,~~

~~b) sumy vreckového pri zahraničných pracovných cestách do výšky 40 % nároku na stravné~~

ustanovené osobitným predpisom;⁷⁾

~~e) náhrady niektorých výdavkov zamestnancov do výšky ustanovenej osobitným predpisom;⁸⁾~~

~~d) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov po odpočítaní dane z príjmu fyzickej osoby;⁹⁾ "~~

~~(3) Z príjmov fyzických osôb, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾ sa za príjem podľa tohto zákona nepovažujú príjmy poskytované ako~~

~~a) dávka a príspevky k dávke v hmotnej núdzi a jednorazová dávka v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu;¹¹⁾~~

~~b) peňažné príspevky občanom s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ich ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu;¹²⁾~~

~~c) materské podľa osobitného predpisu;¹³⁾~~

~~d) dávky štátnej sociálnej podpory podľa osobitného predpisu;¹⁴⁾~~

~~e) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť;~~

~~f) štipendia okrem štipendia poskytovaného študentovi v doktorandskom študijnom programe v dennej forme štúdia podľa osobitného predpisu.^{14a)}~~

~~(4) Príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.~~

~~(5) Za majetok podľa tohto zákona sa považujú hnutelné veci a nehnuteľnosti, a ak to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty okrem majetku, ktorý sa za majetok nepovažuje podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾~~

§ 8

Zrejmá bezúspešnosť sporu a šikanózný výkon práva

(1) Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremĺčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

(2) Vo výnimočných prípadoch môže centrum rozhodnúť o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, najmä ak má žiadosť o poskytnutie právnej pomoci zjavne šikanózný charakter alebo sa ňou sleduje zneužitie práva, alebo ak by jej priznanie bolo v rozpore s dobrými mravmi.

§ 9

Predbežná konzultácia

(1) Fyzická osoba, ktorá má záujem o poskytnutie právnej pomoci, sa môže obrátiť na centrum alebo na advokáta zapísaného v zozname advokátov podľa osobitného predpisu,⁴⁾ ktorí jej poskytnú predbežnú konzultáciu v rozsahu nevyhnutnom na účely odseku 2, najviac však jednej hodiny.

(2) Účelom predbežnej konzultácie je najmä

- a) vysvetlenie podmienok na uplatnenie nároku na poskytnutie právnej pomoci,
- b) oboznámenie sa s prípadom a poskytnutie základnej právnej rady **bez spisovania podaní alebo iných listín o právnych úkonoch,**
- c) pomoc pri vyplňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „žiadosť“).

(3) Centrum alebo advokát pri predbežnej konzultácii upozorní fyzickú osobu, ktorá má záujem o poskytnutie právnej pomoci, na možnosť požiadať o predbežné poskytnutie právnej pomoci podľa § 11, ak na základe oboznámenia sa s prípadom zistí, že hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty.

(4) Podmienkou poskytnutia predbežnej konzultácie je zaplatenie poplatku vo výške ~~4,50 eura~~ **6 eur. Centrum poplatok podľa prvej vety odpustí, ak je účelom predbežnej konzultácie iba pomoc pri vyplňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci alebo vysvetlenie podmienok na uplatnenie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Centrum môže poplatok podľa prvej vety odpustiť aj v iných prípadoch hodných osobitného zreteľa.**

(5) Poplatok vyberaný centrom je príjmom štátneho rozpočtu. Poplatok vyberaný advokátom je jeho príjmom.

§ 9a

Ak sa právna vec fyzickej osoby, ktorá má záujem o poskytnutie právnej pomoci, týka predmetu činnosti právnickej osoby, ktorej cieľom je ochrana práv podľa osobitného predpisu,^{15a)} centrum vždy podá informáciu o existencii takej právnickej osoby.

§ 10

Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci

(1) Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (~~ďalej len „konanie“~~) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosti uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačíve. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

(2) Účastníkom konania je žiadateľ.

(3) Žiadosť sa podáva v kancelárii centra príslušnej podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu žiadateľa.

(4) Žiadateľ je povinný uviesť v žiadosti a pri predbežnej konzultácii úplné a pravdivé údaje.

(5) Centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na

poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

(6) Rozhodnutie, ktorým sa nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, okrem náležitostí podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ musí obsahovať aj poučenie, že ak odpadnú dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci, môže žiadateľ v tej istej veci podať žiadosť opätovne. **Rozhodnutie, ktorým sa priznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, okrem náležitostí podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ musí obsahovať aj poučenie, že nárok na poskytnutie právnej pomoci trvá najneskôr do právoplatného skončenia konania vo veci, v ktorej bol nárok na poskytnutie právnej pomoci priznaný, ak centrum nerozhodne inak, a v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku alebo ústavnej sťažnosti vrátane nadväzujúcich konaní musí podať novú žiadosť o poskytnutie právnej pomoci.**

(7) Ak v dôsledku neposkytnutia súčinnosti oprávnenej osoby alebo priznania nároku právnou pomoc na základe nepravdivých alebo neúplných údajov bolo oprávnenej osobe rozhodnutím centra odňaté poskytovanie právnej pomoci alebo ak oprávnená osoba bezdôvodne zavinila zastavenie konania, centrum môže z týchto dôvodov rozhodnutím odmietnuť opätovne priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci.

(8) Nárok na poskytnutie právnej pomoci priznaný právoplatným rozhodnutím centra trvá najneskôr do právoplatného skončenia konania vo veci, v ktorej bol nárok na poskytnutie právnej pomoci priznaný, ak centrum nerozhodne inak. O poskytnutí právnej pomoci v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku alebo ústavnej sťažnosti, vrátane nadväzujúcich konaní vo veci, v ktorej už bol žiadateľovi právoplatným rozhodnutím centra priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, rozhodne centrum na základe novej žiadosti.

(9) Nárok na poskytovanie právnej pomoci zaniká smrťou žiadateľa.

(10) Centrum konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci zastaví, ak odpadol dôvod začatia tohto konania.

§ 11

Predbežné poskytnutie právnej pomoci

(1) Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci. O predbežnom poskytnutí právnej pomoci centrum rozhodne bez zbytočného odkladu ešte pred rozhodnutím o nároku na poskytnutie právnej pomoci.

(2) Rozhodnutie o predbežnom poskytnutí právnej pomoci musí obsahovať okrem náležitostí podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ aj poučenie žiadateľa o možnosti dodatočného vyúčtovania ~~trvajúceho~~ ~~vo výške určenej osobitným predpisom,~~¹⁷⁾ **nákladov vynaložených na odmenu za právne zastupovanie a nákladov podľa § 5c písm. a) a b),** ak sa po posúdení podmienok na vznik nároku na poskytnutie právnej pomoci zistí, že žiadateľ nespĺňa podmienky na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci **alebo ak dôjde k zastaveniu konania s výnimkou prípadu podľa osobitného predpisu.**^{17aa)} Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok.

Poznámka pod čiarou k odkazu 17aa znie:

Poskytovanie právnej pomoci

§ 11a

(1) Ak sa rozhodnutím centra priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci a ak sú splnené podmienky podľa § 5b ods. 4, centrum určí oprávnenej osobe mediátora zo zoznamu mediátorov vedeného ministerstvom.^{17a)} Centrum oprávnenú osobu vyzve na uzavretie dohody o začatí mediácie s určeným mediátorom.

(2) Mediátor je povinný bez zbytočného odkladu písomne informovať centrum o skončení mediácie. Na žiadosť centra je mediátor povinný bez zbytočného odkladu centrum informovať o aktuálnom stave a priebehu mediácie.

(3) Mediátorovi určenému centrom podľa odseku 1 patrí odmena podľa osobitného predpisu;^{17b)} to neplatí, ak je mediátor súčasne zamestnancom centra. O odmene rozhodne centrum podľa tohto zákona.

§ 12

(1) Ak sa fyzickej osobe rozhodnutím centra priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, centrum ju poučí, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci uzatvorila s určeným advokátom alebo centrom dohodu o poskytovaní právnej pomoci a udelila plnomocenstvo na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci; súčasťou dohody je aj vyhlásenie oprávnenej osoby o poskytovaní informácií centru podľa odseku 3. Centrum môže zmeškanie lehoty podľa prvej vety odpustiť.

~~(1) Ak sa fyzickej osobe rozhodnutím centra priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, centrum ju vyzve na uzavretie dohody o poskytovaní právnej pomoci s určeným advokátom alebo centrom a na udelenie plnomocenstva na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci určenému advokátovi alebo centru; súčasťou dohody je aj súhlas oprávnenej osoby s poskytovaním informácií centru podľa odseku 3.~~

(2) Ak oprávnená osoba neudelí plnomocenstvo na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci centru alebo určenému advokátovi alebo ak udelené plnomocenstvo odvolá, nemá nárok na určenie iného advokáta; to neplatí, ak oprávnená osoba preukáže nečinnosť advokáta alebo jeho vzťah k protistrane.

(3) Advokát je povinný bez zbytočného odkladu písomne informovať centrum o výsledku konania, najmä o podaní riadneho opravného prostriedku alebo mimoriadneho opravného prostriedku; advokát je povinný centrum vždy informovať o skončení zastupovania. Na žiadosť centra je advokát povinný bez zbytočného odkladu centrum informovať o aktuálnom stave konania.

(4) Advokátovi určenému centrom podľa odseku 1 patrí odmena podľa osobitného predpisu;^{5a)} pri úhrade ~~trov právneho zastúpenia~~ **odmeny za právne zastupovanie** sa postupuje podľa § 15.

(5) Ak centrum zastupuje oprávnenú osobu pred súdom (§ 5b ods. 3), patrí mu náhrada výdavkov vrátane odmeny podľa osobitného predpisu;^{5a)} ustanovenie § 15 ods. 1 sa použije primerane.

§ 13

Povinnosti oprávnenej osoby

(1) Oprávnená osoba je povinná oznámiť centru písomne do ôsmich dní zmeny všetkých skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci.

(2) Oprávnená osoba je povinná poskytovať centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

(3) Oprávnená osoba je povinná na výzvu centra preukázať skutočnosti preukazujúce trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak centrum neurčilo dlhšiu lehotu. Vo výzve musí byť upozornená na následky podľa § 14 a 14a v prípade nepreukázania skutočností na trvanie nároku.

§ 14

Odňatie poskytovania právnej pomoci

(1) Centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak

a) oprávnená osoba neposkytuje centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť, **najmä požadovaním postupu, ktorý je v rozpore s právnym názorom určeného právnika centra, advokáta alebo mediátora, odmietaním navrhovanej právnej pomoci, podávaním podaní vo veci, v ktorej bol oprávnenej osobe priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, bez súhlasu určeného právnika centra, advokáta alebo mediátora,**

b) sa v priebehu poskytovania právnej pomoci zistí, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi; ustanovenie § 6b tým nie je dotknuté,

c) oprávnená osoba do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci neuzavrie s centrom alebo určeným advokátom dohodu, alebo s určeným mediátorom dohodu o začatí mediácie, alebo neudelí plnomocenstvo centru alebo určenému advokátovi; to neplatí, ak ide o prípad preukázanej nečinnosti advokáta, jeho vzťahu k protistrane alebo ak bolo zmeškanie lehoty odpustené podľa § 12 ods. 1,

~~e) oprávnená osoba do troch mesiacov od vydania právoplatného rozhodnutia o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci neuzavrie s centrom alebo určeným advokátom dohodu, alebo s určeným mediátorom dohodu o začatí mediácie, alebo neudelí plnomocenstvo centru alebo určenému advokátovi a nejde o prípad preukázanej nečinnosti advokáta alebo jeho vzťahu k protistrane,~~

d) vyjde najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov alebo

e) oprávnená osoba nevyhovie výzve podľa § 13 ods. 3; **alebo nesplní povinnosť podľa § 13 ods. 1,**

f) oprávnená osoba neuhradí finančnú účasť centru, určenému advokátovi alebo určenému mediátorovi a určený advokát alebo určený mediátor túto skutočnosť oznámi centru,

g) odpadol dôvod priznania nároku na poskytovanie právnej pomoci, najmä ak je zrejmé, že oprávnená osoba nemá záujem o poskytovanie právnej pomoci alebo ak sa vec,

v ktorej bol oprávnenej osobe priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, stala zrejme bezúspešnou.

(2) Proti rozhodnutiu o odňatí poskytovania právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o odňatí poskytovania právnej pomoci je možné podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. **Správnej žalobe proti rozhodnutiu o odňatí poskytovania právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) nemožno priznať odkladný účinok.**

§ 14a

(1) Oprávnená osoba je povinná vrátiť centru v plnej výške náklady vynaložené na odmenu za právne zastupovanie a náklady podľa § 5c písm. a) a b), ak pri posudzovaní podmienok na poskytnutie právnej pomoci zatajila alebo neposkytla informácie alebo doklady, ktorých dôsledkom by bolo neposkytnutie právnej pomoci; to platí aj v prípade prehodnotenia trvania nároku na poskytnutie právnej pomoci, ak by dôsledkom bolo odňatie nároku na poskytnutie právnej pomoci.

(2) Centrum môže dodatočne vyúčtovať žiadateľovi náklady vynaložené na odmenu za právne zastupovanie vo výške určenej osobitným predpisom¹⁷⁾ a náklady podľa § 5c písm. a) a b), ak jej bola predbežne poskytnutá právna pomoc podľa § 11 a

a) dôjde k zastaveniu konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci s výnimkou prípadu podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾ alebo

b) centrum postupom podľa § 10 rozhodne, že oprávnená osoba nespĺňa podmienky na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci.

§ 14a

~~Oprávnená osoba je povinná vrátiť centru v plnej výške náklady vynaložené na trovy právneho zastúpenia i náklady podľa § 5c písm. a) a b), ak pri posudzovaní podmienok na poskytnutie právnej pomoci zatajila informácie, ktorých dôsledkom by bolo neposkytnutie právnej pomoci.~~

§ 15

Návratnosť vynaložených finančných prostriedkov

(1) Ak súd prizná oprávnenej osobe náhradu trov konania,¹⁸⁾ táto pohľadávka sa považuje za postúpenú na advokáta nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania; to neplatí vo výške, v ktorej advokátovi oprávnená osoba uhradila finančnú účasť podľa § 6a ods. 4.

(2) Ak oprávnenej osobe nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, advokátovi prizná centrum odmenu za právne zastupovanie^{5a)} podľa správneho poriadku.¹⁶⁾ Advokátovi právo na priznanie odmeny za právne zastupovanie podľa prvej vety nevznikne, ak advokát právo na náhradu trov konania neuplatnil riadne a včas v konaní pred súdom; to neplatí, ak ide o konanie, ktoré bolo ukončené schválením súdneho zmieru alebo uznesením o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby alebo späťvzatia návrhu na začatie konania oprávnenou osobou, alebo ak ide o konanie vo veciach upravených Civilným mimosporovým poriadkom, okrem konaní podľa § 53 až 55 Civilného mimosporového poriadku.

(3) Ak po právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, advokát preukáže, že pohľadávku podľa odseku 1 preukázateľne nevymohol od osoby, ktorej bola náhrada týchto trov uložená, je oprávnený požiadať centrum o úhradu odmeny podľa osobitného predpisu^{5a)} zníženej o výšku finančnej účasti podľa § 6a ods. 4.

(4) Odmenu za právne zastupovanie je advokát povinný uplatniť v centre do jedného roka odo dňa, keď k vzniku skutočnosti rozhodujúcej na uplatnenie nároku na odmenu za právne zastupovanie došlo.

§ 15

Návratnosť vynaložených finančných prostriedkov

~~(1) Ak súd prizná oprávnenej osobe náhradu trov konania,¹⁸⁾ nemôže oprávnená osoba v rozsahu pohľadávky na náhrade trov právneho zastúpenia s pohľadávkou nakladať; to neplatí vo výške, v ktorej advokátovi oprávnená osoba uhradila finančnú účasť podľa § 6a ods. 4. Advokát je oprávnený túto pohľadávku vymáhať v mene oprávnenej osoby a okamihom jej úspešného vymoženía sa pohľadávka považuje za postúpenú na advokáta; to neplatí vo výške, v ktorej advokátovi oprávnená osoba uhradila finančnú účasť podľa § 6a ods. 4.~~

~~(2) Ak oprávnenej osobe nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, advokátovi prizná centrum odmenu za právne zastupovanie^{5a)} podľa ustanovení osobitného predpisu.¹⁶⁾ To neplatí, ak advokát právo na náhradu trov konania neuplatnil riadne a včas v konaní pred súdom; v takom prípade advokátovi právo na priznanie odmeny centrom nevznikne.~~

~~(3) Ak po právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, advokát preukáže, že pohľadávku podľa odseku 1 preukázateľne nevymohol od osoby, ktorej bola náhrada týchto trov uložená, je oprávnený požiadať centrum o úhradu odmeny podľa osobitného predpisu^{5a)} zníženej o výšku finančnej účasti podľa § 6a ods. 4; úhradou odmeny zaniká povinnosť oprávnenej osoby a právo advokáta podľa odseku 1. Advokát je v tomto prípade povinný predložiť centru kópiu rozhodnutia súdu.~~

§ 16

Cezhraničné spory

Na určenie, či ide o cezhraničný spor, je rozhodujúci stav ku dňu, keď bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore.

Poskytnutie právnej pomoci v cezhraničných sporoch, keď príslušným súdom je súd Slovenskej republiky

§ 17

(1) Ak je príslušným súdom súd Slovenskej republiky, má fyzická osoba právo na poskytnutie právnej pomoci v cezhraničných sporoch, ak

a) má bydlisko alebo obvyklý pobyt na území iného členského štátu ako Slovenskej republiky,¹⁹⁾

b) podala centru sama alebo prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže alebo príslušného orgánu členského štátu žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore,

c) preukáže, že by jej príjmové a majetkové pomery odôvodňovali priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v Slovenskej republike, ak by tu mala trvalý alebo prechodný pobyt, alebo že spĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci v členskom štáte, na ktorého území má bydlisko alebo obvyklý pobyt,

d) žiadosť o poskytnutie právnej pomoci nie je zjavne neopodstatnená, najmä ak nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu podľa § 8 ods. 1,

e) hodnota sporu prevyšuje hodnotu ~~minimálnej mzdy⁵⁾~~ **2,1-násobku sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾** okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

(2) Právna pomoc podľa tohto zákona sa poskytuje aj vtedy, ak fyzická osoba požaduje uznanie alebo výkon rozhodnutia, ktoré bolo vydané v konaní v inom členskom štáte ako Slovenskej republike, v rámci ktorého jej bola poskytnutá právna pomoc ustanovená právom tohto členského štátu.

(3) Právna pomoc podľa tohto zákona sa neposkytuje, ak o uznanie alebo výkon cudzieho rozhodnutia o výživnom alebo o výkon rozhodnutia slovenského súdu o výživnom požiadala fyzická osoba mladšia ako 21 rokov prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

§ 18

(1) Konanie **o nároku na poskytnutie právnej pomoci** sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosti uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore na tlačive. Doklady preukazujúce príjmové a majetkové pomery podľa § 17 ods. 1 písm. c) nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho bydlisko alebo obvyklý pobyt, dátum narodenia alebo rodné číslo, ak je pridelené. Na výzvu centra žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní.

(2) Účastníkom konania je žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore.

(3) Žiadosť sa podáva centru.

(4) Centrum rozhodne o žiadosti v lehote do 60 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1, alebo od postúpenia žiadosti príslušným orgánom členského štátu; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu je možné podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

(5) V rozhodnutí, ktorým sa priznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore, centrum určí aj formu poskytnutia právnej pomoci.

§ 19

V cezhraničných sporoch týkajúcich sa vyživovacej povinnosti fyzickej osoby mladšej ako 21 rokov, ktorá je žiadateľom o právnu pomoc podľa tohto zákona, vrátane určovania rodičovstva, s ktorým je konanie o určenie výživného spojené, sa právna pomoc podľa tohto zákona poskytuje iba vtedy, ak žiadateľovi neposkytuje právnu pomoc Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže alebo ak žiadateľ nemôže konať pred súdom bez právnej pomoci. Splnenie podmienok podľa § 17 ods. 1 písm. c) až e) sa v tomto prípade neskúma.

§ 20

(1) Centrum rozhodne, že zahraničná oprávnená osoba je povinná nahradiť centru celkom alebo sčasti náklady, ktoré boli za ňu na doteraz poskytnutú právnu pomoc vynaložené, ak zistí, že

a) v čase podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci nebola splnená podmienka na jej poskytnutie podľa § 17 ods. 1 písm. c), pretože v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore zahraničná oprávnená osoba uviedla neúplné alebo nepravdivé údaje, alebo

b) príjmové a majetkové pomery zahraničnej oprávnenej osoby sa podstatne zmenili, najmä v dôsledku úspechu v tomto cezhraničnom spore.

(2) Proti rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu je možné podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

(3) Rozhodnutím centra podľa odseku 1 zaniká povinnosť centra platiť náklady na právnu pomoc poskytnutú zahraničnej oprávnenej osobe.

(4) O povinnosti nahradiť náklady podľa odseku 1 možno rozhodnúť najneskôr do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti posledného rozhodnutia v tomto cezhraničnom spore.

(5) Zahraničná oprávnená osoba je povinná centru bez zbytočného odkladu oznámiť skutočnosti podľa odseku 1.

(6) Náhradu nákladov, ktoré je zahraničná oprávnená osoba povinná nahradiť centru, je možné dohodnúť aj v splátkach.

(7) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak náklady na právnu pomoc poskytnutú zahraničnej oprávnenej osobe, ktoré boli vynaložené centrom, boli alebo majú byť advokátovi alebo centru uhradené z náhrady trov konania priznanej podľa § 21.

§ 21

Ak tento zákon v § 16 až 20 neustanovuje inak, na poskytovanie právnej pomoci zahraničnej oprávnenej osobe sa primerane použijú ustanovenia o poskytovaní právnej pomoci vo vnútroštátnych sporoch.

Poskytnutie právnej pomoci v cezhraničných sporoch, keď príslušným súdom je súd iného členského štátu ako Slovenskej republiky

§ 22

Ak je príslušným súdom súd iného členského štátu ako Slovenskej republiky, právnu pomoc v cezhraničnom spore tuzemským oprávneným osobám zabezpečuje centrum spôsobom a za podmienok uvedených v § 23.

§ 23

(1) Centrum je povinné

- a) prijímať žiadosti tuzemských oprávnených osôb o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore,
- b) postupovať žiadosti tuzemských oprávnených osôb o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore do 15 dní odo dňa, keď mu žiadosť bola doručená, prípadne odo dňa, keď boli podľa odseku 2 odstránené jej vady, príslušnému orgánu členského štátu,
- c) potvrdzovať tuzemským oprávneným osobám, že ich žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore bola postúpená príslušnému orgánu členského štátu,
- d) poskytovať právnu pomoc v rozsahu podľa § 5b, ak je to potrebné.

(2) Centrum je povinné poskytnúť tuzemskej oprávnenej osobe potrebnú súčinnosť na to, aby žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore spĺňala všetky náležitosti ustanovené právom príslušného členského štátu; centrum na tento účel najmä poučí tuzemskú oprávnenu osobu o tom, akým spôsobom a v akej lehote má vady žiadosti odstrániť, a ak je to potrebné, na svoje náklady zabezpečí preklad žiadosti a dokladov, ktoré k nej musia byť priložené, do úradného jazyka príslušného členského štátu.

(3) Tuzemská oprávnená osoba je povinná centru súčasne s podaním žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore oznámiť, či požiadala o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore priamo príslušný orgán iného členského štátu, ktorý bude o žiadosti rozhodovať v súlade s právom tohto členského štátu.

§ 24

(1) Centrum môže rozhodnúť, že tuzemská oprávnená osoba je povinná nahradiť centru celkom alebo sčasti náklady na preklad žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore alebo dokumentov, ktoré k nej musia byť priložené, podľa § 23 ods. 2, ak bola žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore príslušným orgánom iného členského štátu zamietnutá alebo príslušný orgán členského štátu rozhodol, že tuzemská oprávnená osoba je povinná celkom alebo sčasti nahradiť náklady, ktoré boli za ňu na doteraz poskytnutú právnu pomoc vynaložené.

(2) O povinnosti nahradiť náklady podľa odseku 1 možno rozhodnúť najneskôr do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia príslušného orgánu iného členského štátu.

Právna pomoc v azylových veciach

§ 24a

(1) Fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci, ak

- a) požiadala o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci,
- b) nemá svojho zástupcu na konanie, v ktorom žiada o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona,
- c) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len “ministerstvo vnútra,”) vydalo rozhodnutie

1. o neudelení azylu,
2. o odňatí azylu,
3. o nepredĺžení doplnkovej ochrany,
4. o zrušení doplnkovej ochrany,
5. ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako zjavne neopodstatnená,
6. ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako neprípustná, alebo
- 7. o odovzdaní do iného štátu,** ktorým bolo konanie o azyle zastavené z dôvodu, že už bolo o žiadosti skôr rozhodnuté a skutkový stav sa podstatne nezmenil.^{19a)}
- 8. ktorým bola žiadosť o poskytnutie dočasného útočiska zamietnutá, alebo o odovzdaní do iného štátu,**
- 9. o zrušení poskytovania dočasného útočiska.**
- d) sa nachádza v stave materiálnej núdze,
- e) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu.**

(2) Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu podľa odseku 1 písm. e) centrum prihladne najmä na to, či

- a) neuplynula zákonom ustanovená lehota na podanie opravného prostriedku,**
- b) žiadateľ neodôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu výlučne ekonomickými dôvodmi,**
- c) ide o opakovanú žiadosť o udelenie azylu a v minulosti sa v konaní o azyle už právoplatne rozhodlo o tom, že sa žiadosť zamieta ako zjavne neopodstatnená, neudeluje sa alebo odníma azyl, nepredlžuje sa doplnková ochrana alebo sa zrušuje doplnková ochrana, a od právoplatnosti rozhodnutia nedošlo k podstatnej zmene skutkového stavu.**

(3) Fyzická osoba, ktorá je maloletým dieťaťom bez sprievodu^{19aa)}, má právo na poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci počas celého azylového konania, ak:

- a) požiadala o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci sama alebo prostredníctvom súdom ustanoveného opatrovníka a**
- b) nemá svojho zástupcu na konanie, v ktorom žiada o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona.**

Poznámka pod čiarou k odkazu 19aa znie:

^{19aa)} § 2 písm. a) bod 3 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

~~19a) § 19 ods. 1 písm. i) zákona č. 480/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.~~

§ 24b

(1) Žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci žiadateľ podáva v centre alebo na ministerstve vnútra počas pohovoru v konaní o azyle alebo v konaní o odovzdaní do iného štátu. Ak bola žiadosť podaná na ministerstve vnútra, ministerstvo vnútra žiadosť bezodkladne doručí centru spolu s rozhodnutím podľa § 24a **ods. 1** písm. c). Ak nejde o rozhodnutie podľa § 24a **ods. 1** písm. c), ministerstvo vnútra oznámi fyzickej osobe v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu rozumie, že toto rozhodnutie nezakladá právo na poskytnutie právnej pomoci; v takom prípade ministerstvo vnútra centru žiadosť nedoručuje. **Ak je žiadateľom maloleté dieťa bez sprievodu, žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci sa podáva v centre a o žiadosti rozhodne centrum bezodkladne.** Ak bola žiadosť podaná v centre, centrum o tom bezodkladne informuje ministerstvo vnútra.

(2) Zo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci musí byť zrejmé, komu je určená, kto ju podáva, čo sa sleduje, a musí byť podpísaná a datovaná. Ďalej žiadosť musí obsahovať číslo azylového spisu, adresu, kam je možné žiadateľovi doručovať písomnosti, čestné vyhlásenie o tom, že žiadateľ nemá svojho právneho zástupcu podľa § 24a ods. 1 písm. b), a plnomocenstvo pre centrum na zastupovanie v príslušnom konaní. Plnomocenstvo sa vzťahuje aj na advokáta, ak ho centrum určí na zastupovanie. Ak žiadateľ požiada o poskytnutie právnej pomoci po doručení rozhodnutia podľa § 24a ods. 1 písm. c), musí toto rozhodnutie alebo jeho kópiu priložiť k žiadosti.

(3) Centrum vykoná neodkladné úkony právnej pomoci, najmä podá opravný prostriedok, a to aj v prípade, ak žiadosť nie je úplná. Všetky úkony centra sa považujú za úkony žiadateľa. Ak je žiadosť neúplná, centrum vyzve žiadateľa na jej doplnenie v primeranej lehote. Ak žiadateľ žiadosť nedoplní v určenej lehote, zastúpenie centrom alebo centrom určeným advokátom zaniká; centrum o tom upovedomí žiadateľa na adrese, ktorú uviedol v žiadosti.

(4) Podmienku podľa § 24a ods. 1 písm. d) centrum skúma iba v prípade, ak fyzická osoba mala bezprostredne pred vydaním rozhodnutia podľa § 24a ods. 1 písm. c) na území Slovenskej republiky povolený pobyt **a nejde o žiadateľa o udelenie azylu, ktorým je maloleté dieťa bez sprievodu.**

(5) Ak si žiadateľ po podaní žiadosti o právnu pomoc zvolí svojho právneho zástupcu na konanie, v ktorom požiadal o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona, považuje sa to za späťvzatie žiadosti.

(6) Poskytovanie právnej pomoci trvá aj po zrušení rozhodnutia podľa § 24a ods. 1 písm. c).

~~(6) Ak bol žiadateľ z územia Slovenskej republiky vyhostený, centrum je oprávnené vziať podaný opravný prostriedok späť.~~

(7) Centrum zasiela žiadateľovi písomnosti v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu rozumie.

~~(8) Poskytovanie právnej pomoci podľa odseku 3 trvá aj po zrušení rozhodnutia podľa § 24a písm. e).~~

§ 24c

Právna pomoc v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny a v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu

(1) Fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu, ak

a) je štátnym príslušníkom tretej krajiny^{19b)} alebo žiadateľom o udelenie azylu na území Slovenskej republiky,^{19b)}

b) požiadala o poskytnutie právnej pomoci,

c) nemá svojho zvoleného zástupcu na konanie, v ktorom žiada o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona,

d) sa nachádza v stave materiálnej núdze,

e) policajný útvar Úradu hraničnej a cudzineckej polície (ďalej len „policajný útvar“) vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení, rozhodnutie o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo rozhodnutie o zaistení žiadateľa o udelenie azylu,

f) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu; to neplatí, ak ide o konanie o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny a konanie o zaistení žiadateľa o udelenie azylu.

(2) Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu podľa odseku 1 písm. f) centrum prihliada najmä na to, či neuplynula zákonom ustanovená lehota na podanie opravného prostriedku.

(3) Žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu žiadateľ podáva v centre, na policajnom útvere, kde je štátny príslušník tretej krajiny predvedený, alebo v zariadení,^{19c)} kde je štátny príslušník tretej krajiny alebo žiadateľ o udelenie azylu zaistený. Ak bola žiadosť podaná na policajnom útvere alebo v zariadení, policajný útvar alebo zariadenie sú povinné žiadosť bezodkladne doručiť centru spolu s rozhodnutím podľa odseku 1 písm. e). Ak nie je splnená podmienka podľa odseku 1 písm. e), policajný útvar alebo zariadenie oznámi fyzickej osobe v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu rozumie, že toto rozhodnutie nezakladá právo na poskytnutie právnej pomoci; v takom prípade policajný útvar alebo zariadenie centru žiadosť nedoručuje. Ak bola žiadosť podaná v centre, centrum o tom bezodkladne informuje príslušný policajný útvar, ktorý vydal rozhodnutie podľa odseku 1 písm. e); ak je štátny príslušník tretej krajiny alebo žiadateľ o udelenie azylu zaistený, informuje aj zariadenie, v ktorom je umiestnený.

(4) Zo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu musí byť zrejmé, komu je určená, kto ju podáva, čo sa sleduje, a musí byť podpísaná a datovaná. Ďalej žiadosť musí obsahovať číslo spisu konania podľa prvej vety adresu, kam je žiadateľovi možné doručovať písomnosti, čestné vyhlásenie o tom, že žiadateľ nemá svojho právneho zástupcu podľa odseku 1 písm. c) a plnomocenstvo na zastupovanie v konaní. Ak žiadateľ požiada o poskytnutie právnej pomoci po doručení rozhodnutia podľa odseku 1 písm. e), musí toto rozhodnutie alebo jeho kópiu priložiť k žiadosti.

(5) Centrum vykoná neodkladné úkony právnej pomoci, najmä podá opravný prostriedok, a to aj v prípade, ak žiadosť nie je úplná. Všetky úkony centra sa považujú za úkony žiadateľa. Ak je žiadosť neúplná, centrum vyzve žiadateľa na jej doplnenie v primeranej lehote. Ak žiadateľ žiadosť nedoplní v určenej lehote, zastúpenie centrom alebo centrom určeným advokátom zaniká; centrum o tom upovedomí žiadateľa na adrese, ktorú uviedol v žiadosti.

(6) Podmienku podľa odseku 1 písm. d) centrum skúma iba v prípade, ak fyzická osoba mala bezprostredne pred vydaním rozhodnutia podľa odseku 1 písm. e) na území Slovenskej republiky pobyť.

(7) Zvolenie svojho právneho zástupcu na konanie, v ktorom žiadateľ požiadal o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona, sa považuje za späťvzatie žiadosti.

(8) Ak bol žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci vo veci správnej žaloby, ktorou sa domáha prepustenia zo zaistenia podľa Správneho súdneho poriadku, prepustený zo zaistenia pred rozhodnutím centra o nároku na poskytnutie právnej pomoci, centrum konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci zastaví.

~~(8) Poskytovanie právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu trvá aj po zrušení rozhodnutia podľa odseku 1 písm. e).~~

(9) Poskytovanie právnej pomoci v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu trvá aj po zrušení rozhodnutia podľa odseku 1 písm. e).

(10) Písomnosti sa zasielajú žiadateľovi v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu rozumie.

§ 24d

Ak nie je v § 24a až 24c ustanovené inak, na poskytovanie právnej pomoci v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona.

§ 24e

(1) Ak účastníkovi konania vznikol nárok na náhradu trov konania a súd nerozhodol o nároku na náhradu trov právneho zastúpenia advokáta ustanoveného súdom podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2009 a s nárokom odkázal advokáta na centrum alebo ak o tomto súd nerozhodoval vôbec, napriek tomu, že si advokát nárok na náhradu trov právneho zastúpenia riadne a včas uplatnil, rozhodne o nárokoch advokáta podľa druhej časti druhej hlavy vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov centrum.

(2) Ak advokátovi v prípadoch podľa odseku 1 vznikol nárok na náhradu trov konania za jednotlivé úkony právnej služby podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾ prizná advokátovi centrum náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu úkonov právnej služby potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý nemal vo veci úspech.

(3) O nárokoch podľa odseku 1 rozhodne centrum na základe písomnej žiadosti advokáta a vyúčtovania trov právneho zastúpenia predloženého súdu advokátom. Vyúčtovanie trov právneho zastúpenia spolu s potrebnou súčinnosťou poskytne centru súd, ktorý vo veci rozhodoval.

Právna pomoc súvisiaca s oznamovaním protispoločenskej činnosti

§ 24g

(1) Oznamovateľ má právo na poskytnutie právnej pomoci v konaní pred správnym súdom o správnej žalobe proti rozhodnutiu Úradu na ochranu oznamovateľov, ak

a) Úrad na ochranu oznamovateľov rozhodol o udelení súhlasu na právny úkon alebo na vydanie rozhodnutia v pracovnoprávnom vzťahu voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý chránený oznamovateľ nedal súhlas,

b) požiadal o poskytnutie právnej pomoci a

c) nemá svojho zástupcu na konanie, v ktorom žiada o poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona.

(2) Žiadosť o poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 sa podáva v kancelárii centra. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt, rodné číslo a doklad o tom, že voči nemu bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu.^{1aab)}

(3) Ak nie je v odsekoch 1 a 2 uvedené inak, na poskytovanie právnej pomoci osobe, ktorej bola poskytnutá ochrana podľa osobitného predpisu,^{1aab}) sa primerane vzťahujú ostatné ustanovenia tohto zákona okrem posudzovania materiálnej núdze a finančnej spoluúčasti.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú aj na blízku osobu oznamovateľa, osobu, ktorá oznamovateľovi poskytla pomoc v súvislosti s oznámením, inú osobu, ktorá bola postihnutá v súvislosti s oznámením, na zodpovednú osobu a na zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh zodpovednej osoby.

Právna pomoc v konaní o oddlžení **§ 24h**

(1) Dlžník má právo na poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddlžení, ak požiada o poskytnutie právnej pomoci a ak

- a) osvedčí, že sa voči nemu vedie exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie,
- b) tu nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré súd nevyhlási konkurz alebo neurčí splátkový kalendár,
- c) uzavrel s centrom **zmluvu o pôžičke** ~~dohodu o splátkach~~ podľa § 24i, ak ide o konanie o oddlžení konkurzom.

(2) **Zmluvu o pôžičke** ~~Dohodu o splátkach~~ podľa odseku 1 písm. c) je dlžník povinný uzavrieť osobne v kancelárii centra. Ak to odôvodňujú vážne zdravotné alebo iné osobné pomery dlžníka, môže centrum umožniť uzavretie **zmluvy o pôžičke** ~~dohody o splátkach~~ podľa odseku 1 písm. c) aj na inom vhodnom mieste alebo v zastúpení dlžníka na základe plnomocenstva. Podpis dlžníka na plnomocenstve musí byť úradne osvedčený.

(3) Ak nie je ďalej ustanovené inak, na poskytovanie právnej pomoci dlžníkovi sa primerane vzťahujú ustanovenia tohto zákona okrem posudzovania materiálnej núdze. ~~finančnej spoluúčasti a ustanovenia § 9 ods. 4.~~

(4) Právna pomoc v konaní o oddlžení zahŕňa

- a) zastupovanie dlžníka v konaní o oddlžení do ustanovenia správcu,
- b) poskytnutie preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení konkurzom na účet príslušného súdu, ak je dlžníkovi poskytovaná právna pomoc.

(5) V konaní o oddlžení konkurzom zastupuje dlžníka centrum.

~~(5) V konaní o oddlžení konkurzom zastupuje dlžníka centrum; v odôvodnených prípadoch môže dlžníka zastupovať advokát určený centrom.~~

(6) V konaní o oddlžení splátkovým kalendárom zastupuje dlžníka advokát určený centrom; centrum môže určiť advokáta, ktorého označí dlžník. Advokátovi určenému centrom podľa prvej vety patrí odmena podľa osobitného predpisu,²⁰) ktorú uhrádza v konaní o oddlžení splátkovým kalendárom dlžník.

~~(6) V konaní o oddlžení splátkovým kalendárom zastupuje dlžníka advokát určený centrom; centrum môže určiť advokáta, ktorého označí dlžník.~~

~~(7) Advokátovi určenému centrom podľa odsekov 5 a 6 patrí tarifná odmena podľa osobitného predpisu. Odmenu advokáta uhrádza v konaní o oddlžení konkurzom centrum a v konaní o oddlžení splátkovým kalendárom dlžník.~~

Poznámka pod čiarou k odkazu 20 znie:

²⁰⁾ § 14d vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v vyhlášky č. 557/2008 Z. z.

§ 24i

(1) Hodnotu poskytnutého preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení je dlžník povinný vrátiť centru do dvoch rokov od jeho poskytnutia. Centrum uzatvorí s dlžníkom zmluvu o pôžičke, na ktorú sa primerane použijú ustanovenia § 657 a 658 Občianskeho zákonníka.

(2) Centrum v prípade omeškania dlžníka nie je povinné uplatňovať príslušenstvo pohľadávky podľa osobitného predpisu.²¹⁾

(3) Dlžník má nárok na vrátenie preplatku vzniknutého po splatení hodnoty poskytnutého preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení, ak hodnota preplatku presahuje 5 eur.

Poznámka pod čiarou k odkazu 21 znie:

²¹⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 333/2015 Z. z.

§ 24i

~~Hodnotu poskytnutého preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení je dlžník povinný vrátiť centru v mesačných splátkach do troch rokov od jeho poskytnutia; výška mesačných splátok sa určí v dohode o splátkach, ktorú uzatvára centrum a dlžník. Na dohodu o splátkach sa primerane použijú ustanovenia [§ 657 a 658 Občianskeho zákonníka](#).~~

§ 24j

Informačný systém centra

(1) Informačný systém centra je informačný systém verejnej správy,²²⁾ ktorého správcom a prevádzkovateľom²³⁾ je centrum. Informačný systém centra slúži na výkon rozhodovacích procesov, organizačných procesov a s nimi súvisiacich činností v rozsahu a v súlade s týmto zákonom.

(2) Informačný systém centra slúži aj na zber a spracovanie štatistických údajov o poskytovaní právnej pomoci podľa tohto zákona; štatistické údaje sa spracovávajú vo forme anonymizovaných údajov a agregovaných údajov, ktoré boli anonymizované. Centrum zverejňuje na svojom webovom sídle štatistické údaje podľa tohto zákona, najmä údaje o počte žiadateľov a údaje k vyhodnoteniu dostupnosti a kvality právnej pomoci. Údaje zverejňuje centrum v podobe štruktúrovaných údajov, ktoré umožňujú vyhľadávanie a ich ďalšie automatické spracovanie.

(3) Centrum v informačnom systéme centra spracúva osobné údaje žiadateľov, oprávnených osôb, osôb podľa § 7 ods. 4, advokátov a mediátorov alebo iných účastníkov konania na účely a v rozsahu podľa § 3, § 6 až 24i a to počas desiatich rokov od skončenia konania podľa tohto zákona.

(4) V informačnom systéme centra ďalej centrum spracúva osobné údaje v rozsahu a na účely plnenia povinností, ktoré mu vyplývajú z osobitných predpisov,²⁴⁾ a iba na nevyhnutne potrebnú dobu.

(5) Informačný systém centra umožňuje centru podať návrh na vyhlásenie konkurzu vo veciach podľa § 24h.

(6) Informačný systém centra umožňuje osobe uvedenej v odseku 7 zriadenie prístupového účtu do privátnej zóny, ktorý je umiestnený na webovom sídle centra.

(7) Osobou oprávnenou na účel zriadenia prístupu do privátnej zóny je

- a) žiadateľ, a to od podania žiadosti,
- b) žiadateľ, ak ide o konanie o oddĺžení podľa § 24h, vrátane dlžníka podľa § 24i, a to až do vysporiadania pohľadávky
- c) osoba, ktorej sa poskytuje právna pomoc podľa tohto zákona,
- d) zástupca a splnomocnenec osoby podľa písm. a), b) alebo písm. c),
- e) advokát určený podľa tohto zákona,
- f) mediátor určený podľa tohto zákona,
- g) iná osoba podľa tohto zákona, ak tak ustanoví osobitný predpis.

(8) Do privátnej zóny vstupuje osoba podľa odseku 7 prostredníctvom úradného autentifikátora alebo prostredníctvom prihlasovacieho mena a hesla, ktoré jej prideli centrum.

(9) Privátna zóna umožňuje osobe podľa odseku 7 najmä

- a) podať žiadosti a nahrávať dokumenty v rozsahu podľa technických možností informačného systému centra,
- b) sledovať stav žiadosti,
- c) podávať podnety a sťažnosti,
- d) uskutočniť bezhotovostný platobný styk na zaplatenie splátok pôžičky podľa § 24i,
- e) sledovať stav pôžičky vzniknutej podľa § 24i,
- f) uplatňovať si odmenu podľa odsekov 10 a 11.

(10) Advokát určený centrom podľa § 12 alebo § 24h ods. 6 je povinný uplatňovať si odmenu za právne zastupovanie podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ prostredníctvom informačného systému centra.

(11) Mediátor určený centrom podľa § 11a je povinný uplatňovať si odmenu podľa osobitného predpisu^{17b)} prostredníctvom informačného systému centra.

Poznámky pod čiarou k odkazom 22 až 24 znejú:

²²⁾ § 2 ods. 4 zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²³⁾ Čl. 4 ods. 7 nariadenia 2016/679 Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016) v platnom znení.

Zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁴⁾ Napríklad zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Správny súdny poriadok, Civilný sporový poriadok, zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 25 Spoločné ustanovenia

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch sa použije všeobecný predpis o správnom konaní.¹⁶⁾

~~(1) Na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹⁶⁾~~

(2) Orgány verejnej moci, obce, vyššie územné celky, notári, súdni exekútori a iné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré z úradnej moci alebo vzhľadom na predmet svojej činnosti vedú evidenciu osôb a majetku, sú povinné oznámiť centru na jeho písomnú žiadosť bezodplatne údaje, poskytovať doklady a súčinnosť, ktoré sú potrebné na účely rozhodovania podľa tohto zákona.

~~(2) Štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré z úradnej moci alebo vzhľadom na predmet svojej činnosti vedú evidenciu osôb a majetku, sú povinné oznámiť centru na jeho písomnú žiadosť bezodplatne údaje potrebné na účely rozhodovania podľa tohto zákona.~~

(3) Poisťovne sú povinné oznámiť centru na jeho písomnú žiadosť bezodplatne výplaty poistných plnení z poistenia osôb s výnimkou poistenia pre prípad úrazu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci.

(4) Iné právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré majú údaje, listiny a iné veci, ktoré sú potrebné na účely rozhodovania podľa tohto zákona, ak to možno od nich požadovať, sú povinné centru na jeho písomnú žiadosť bezodplatne poskytnúť údaje, vydať listiny a veci. Centrum je povinné riadne zabezpečiť ochranu údajov, listín a iných vecí pred zničením, stratou, poškodením a zneužitím a bezodkladne ich vrátiť osobám, ktoré ich poskytli, ak už nie sú potrebné na účely rozhodovania podľa tohto zákona.

(5) Osoby podľa odsekov 2 až 4 sú povinné poskytnúť centru súčinnosť bez zbytočného odkladu.

(6) Pri žiadostiach o poskytnutie právnej pomoci vo veciach vyživovacej povinnosti centrum a Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže spolupracujú, najmä výmenou informácií.

§ 25a Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2010

Na konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci začaté pred 1. januárom 2010 a právoplatne neukončené do 31. decembra 2009 sa použijú ustanovenia účinné od 1. januára 2010.

§ 25b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2012

(1) Predseda Slovenskej advokátskej komory, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a verejný ochranca práv navrhnú členov rady podľa § 5a ods. 2 najneskôr do 28. februára 2012.

(2) Konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa predpisov účinných od 1. januára 2012.

(3) Ak bolo centrum ustanovené za zástupcu súdom, postupuje sa pri prehodnocovaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa predpisov účinných od 1. januára 2012.

§ 25c

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014

Konania začaté pred 1. januárom 2014 a právoplatne neukončené do 31. decembra 2013 sa dokončia podľa ustanovení účinných do 31. decembra 2013.

§ 25d

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2025

Konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci začaté podľa predpisov účinných do 30. júna 2025, ktoré sa právoplatne neskončili do 30. júna 2025, sa dokončia podľa predpisov účinných do 30. júna 2025.

§ 26

Splnomocňovacie ustanovenie

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví

- a) vzor žiadosti o poskytnutie právnej pomoci podľa § 10 ods. 1 a zoznam dokladov preukazujúcich skutočnosti uvedené v žiadosti,
- b) vzor žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore podľa § 18 ods. 1 a zoznam dokladov preukazujúcich skutočnosti uvedené v tejto žiadosti a
- c) vzor pre postúpenie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v cezhraničnom spore podľa § 23 ods. 1 písm. b),
- d) vzor žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v azylovej veci podľa § 24b ods. 1,
- e) vzor žiadosti o poskytnutie právnej pomoci podľa § 24c ods. 3,
- f) vzor žiadosti o poskytnutie právnej pomoci súvisiacej s oznamovaním protispoločenskej činnosti podľa § 24g ods. 2.

§ 27

Záverečné ustanovenie

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2025, okrem čl. I § 24j ods. 10 a 11, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2026.